

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه‌ای دندانپزشکی

عنوان:

بررسی میزان آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای

متحرک در سال ۱۳۹۹

استاد راهنما:

دکتر فرشته صادق

استاد مشاور:

دکتر سحر موسوی

نگارش:

زهرا یزدانی

اسفند ۱۳۹۹

شماره پایان نامه: ۱۷۵

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب زهرا یزدانی دانش آموخته رشته دندانپزشکی مقطع دکتری حرفه ای به شماره دانشجویی ۹۲۱۸۱۶۰۳۴ گواهی می نمایم که این پایان نامه تحت عنوان " بررسی میزان آگاهی دانشجویان دندان پزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتز های متحرک در سال ۱۳۹۹" به راهنمایی استاد محترم سرکار خانم دکتر فرشته صادق بطور کامل اصل و بدون هرگونه سرقت علمی/ادبی بر اساس تعریف Plagiarism^۱ نگارش شده است و تمام یا قسمتی از آن توسط فرد دیگری در پایان نامه یا مراکز علمی دیگر ارائه نشده است. در ضمن اینجانب از مقررات مربوط به عدم رعایت صداقت در ارائه پایان نامه که منجر به مردود شدن و ارجاع به شورای پژوهشی دانشکده می شود، اطلاع کافی دارم.

تاریخ و امضاء
دانشجو

بدینوسیله اصالت (ORIGINALITY) و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب دکتر فرشته صادق استاد راهنما می باشد.

استاد راهنما
تاریخ و امضاء
99.12.18

^۱ Plagiarism Plagiarism یا سرقت علمی/ ادبی عبارت است از استفاده از تمامی یا قسمتی از مطالب یا ایده‌های منتشر شده یا منتشر نشده فرد یا افراد دیگر بدون ذکر منبع بطور مناسب یا کسب اجازه در موارد ضروری.

اکنون که با عنایات و الطاف بیکران الهی دوره دکتري دندانپزشکی را با موفقیت به پایان رسانده‌ام و مسئولیت خدمت به خلق را برعهده گرفته‌ام در پیشگاه قرآن کریم به خداوند قادرمتعال که دانای آشکار و نهان است، و نامش آرامش دلهای خردمندان و یادش شفای آلام دردمندان، سوگند یاد می‌کنم که همواره حدود الهی و احکام مقدس‌دینی را محترم شمارم.

ازتضییع حقوق بیماران پرهیزم و سلامت و بهبود آنان را برمنافع مادی و امیال نفسانی خود مقدم دارم، در معاینه و معالجه، حریم عفاف را رعایت‌کنم و اسرار بیماران خود جز به ضرورت شرعی و قانونی فاش نسازم. خود را نسبت به حفظ قداست حرفة پزشکی و حرمت همکاران متعهد بدانم و از آلودگی به اموری که باپرهیزکاری و شرافت و اخلاق پزشکی منافات دارد اجتناب ورزم، همواره برای ارتقاء دانشپزشکی خویش تلاش کنم و از دخالت در اموری که آگاهی و مهارت لازم را در آن ندارم خودداری نمایم. در امر بهداشت، اعتلاء

فرهنگ و آگاهی‌های عمومی تلاش نمایم و
تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت جامعه را مسئولیت
اساسی خویش بدانم.

تقدیم به:

این پایان نامه را به پدر و مادر عزیزم تقدیم می کنم

سپاسگزاری :

بر خود واجب می‌دانم از استاد فرزانه خانم دکتر فرشته صادق که به عنوان استاد راهنما در مراحل مختلف این پایان‌نامه همواره با سعه‌صدر و گشاده‌رویی در کنار من بودند و در طول مدت تحصیل از راهنمایی‌های اخلاقی و علمی ایشان بهره‌جسته‌ام تشکر و قدردانی نمایم.

و از خانم دکتر سحر موسوی به عنوان استاد مشاور مسئولیت سنگینی را قبول زحمت فرمودند: و مطمئناً بدون حمایت‌ها، راهنمایی‌ها و روحیه بخشی ایشان، انجام بخش مهمی از این پایان‌نامه میسر نمی‌شد. بدین‌وسیله از بزرگواری، حسن سلوک و حمایت بی‌دریغ ایشان تشکر کرده و برای ایشان طول عمر توأم با سربلندی را آرزومندم.

چکیده

مقدمه: با توجه به احتمال انتقال آلودگی از راه پروتزهای متحرک دندانی، میزان آگاهی دانشجویان دندانپزشکی از نحوه کنترل عفونت و ضدعفونی پروتزا و قالب‌ها اهمیت می‌یابد؛ این مطالعه با هدف بررسی میزان آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک در سال ۱۳۹۹ انجام پذیرفت.

مواد و روش انجام کار: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی، به صورت تمام شماری کلیه دانشجویان ($N=161$) ترم‌های ۶ تا ۱۲ دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل طی سال‌های ۹۹-۱۳۹۸ مورد بررسی قرار گرفت. ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسشنامه استاندارد کسایبی و همکاران (۲۰۰۶) بود که شامل دو بخش بود. بخش اول در مورد اطلاعات فردی از قبیل: جنسیت، وضعیت تأهل، سهمیه ورودی، ترم و معدل می‌باشد و قسمت دوم متشکل از ۲۰ سؤالات چندگزینه‌ای مربوط به ارزیابی میزان آگاهی دانشجویان دندانپزشکی از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک بود. پس از کسب مجوزهای لازم یک نسخه پرسشنامه و فرم درخواست همکاری برای شرکت‌کنندگان به صورت آنلاین ارسال شد، و داده‌های بدست آمده با استفاده از آزمون من ویتنی و کروسکال والیس با نرم افزار Spss نسخه ۲۲ تحلیل گردید، سطح اطمینان آزمون‌ها ۹۵ درصد در نظر گرفته شد ($\alpha < 0.05$).

نتایج: طبق نتایج میزان آگاهی دانشجویان از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک ($6/29 \pm 2/50$) بدست آمد که میزان آگاهی ۵۷/۱ درصد در سطح پایین و ۴۲/۹ درصد در حد متوسط بود. همچنین نتایج نشان داد که تفاوت معناداری در میزان آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک بر اساس جنسیت و معدل وجود نداشت ($P < 0.05$)؛ اما میزان آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک در ترم‌های بالاتر بیشتر از ترم‌های پایین‌تر بود ($P > 0.05$).

نتیجه گیری: میزان آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک در سطح پایینی قرار دارند و نیاز به آموزش بیشتر به همراه نظارت دقیق در این زمینه وجود دارد.
کلمات کلیدی: پروتزهای متحرک، کنترل عفونت، میزان آگاهی از نحوه کنترل عفونت.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات تحقیق

- ۱-۱. مقدمه ۱
- ۲-۱. بیان مسئله ۱
- ۳-۱. تعریف واژه‌ها ۳
- ۴-۱. اهداف تحقیق ۴
- ۱-۴-۱. هدف کلی ۴
- ۲-۴-۱. اهداف اختصاصی ۴
- ۳-۴-۱. اهداف کاربردی ۴
- ۵-۱. فرضیه‌های تحقیق ۵

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

- ۱-۲. مبانی نظری تحقیق ۶
- ۱-۱-۲. اهداف کنترل عفونت Cross – infection ۶
- ۲-۱-۴. راه‌های کنترل عفونت ۶
- ۳-۱-۴. کاربرد ضدعفونی‌کننده‌ها ۷
- ۴-۱-۴. خصوصیات ضدعفونی‌کننده ایده آل ۷
- ۵-۱-۴. مکانیسم فعالیت ضد میکروبی ۹
- ۶-۱-۴. ضدعفونی‌کننده‌ها ۹
- ۱-۶-۱-۴. الکل‌ها ۹
- ۲-۶-۱-۴. ترکیبات فنل و مشتقات آن ۱۰
- ۳-۶-۱-۴. مواد حاوی کلرین ۱۰
- ۴-۶-۱-۴. ترکیبات آلدئیدی ۱۱

- ۱۲..... ۵-۶-۱-۴. کلروهگزیدین
- ۱۳..... ۶-۶-۱-۴. ایودین و یودوفورها
- ۱۳..... ۷-۶-۱-۴. ترکیبات آمونیوم چهارتایی
- ۱۴..... ۷-۱-۴. خصوصیات مواد ضدعفونی کننده
- ۱۴..... ۱-۷-۱-۴. خصوصیات الکلها
- ۱۵..... ۲-۷-۱-۴. خصوصیات فنلها
- ۱۵..... ۳-۷-۱-۴. ویژگیهای کلورین
- ۱۶..... ۴-۷-۱-۴. ویژگیهای گلو تار آلدئید
- ۱۷..... ۵-۷-۱-۴. خصوصیات یدوفور
- ۱۸..... ۶-۷-۱-۴. خصوصیات ترکیبات آمونیوم چهارتایی
- ۱۸..... ۸-۱-۴. ضدعفونی کردن مواد قالب گیری
- ۱۹..... ۹-۱-۴. لزوم ضدعفونی کردن قالبهای پروتز
- ۲۰..... ۱۰-۱-۴. روشهای ضدعفونی مواد و قالب گیری
- ۲۱..... ۱-۱۰-۱-۴. مواد قالب گیری rubber base
- ۲۲..... ۲-۱۰-۱-۴. ضدعفونی نمودن هیدروکلوئیدهای برگشتناپذیر (آلژینات)
- ۲۳..... ۱۱-۱-۲. ضدعفونی کردن پروتز
- ۲۳..... ۱۲-۱-۲. مواد ضدعفونی کننده پروتز
- ۲۳..... ۱۳-۱-۲. خلاصه نکات قابل توجه بعد از قالب گیری
- ۲۵..... ۲-۲. مبانی عملی تحقیق (پیشینه تحقیق)

فصل سوم: روش اجرای تحقیق

- ۲۸..... ۱-۳. نوع پژوهش
- ۲۸..... ۲-۳. جمعیت مورد مطالعه
- ۲۸..... ۳-۳. نمونه برداری و روش نمونه گیری
- ۲۸..... ۴-۳. روش انجام تحقیق
- ۲۹..... ۵-۳. ملاحظات اخلاقی

۶-۳. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها ۲۹

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق

۱-۴. آمار توصیفی ۳۰

۱-۱-۴. جنسیت افراد مورد بررسی ۳۰

۲-۱-۴. ترم تحصیلی دانشجویان مورد بررسی ۳۱

۳-۱-۴. معدل دانشجویان مورد بررسی ۳۱

۴-۱-۴. میزان درصد آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک

..... ۳۲

۵-۱-۴. میزان آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک ۳۵

۶-۱-۴. میزان آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک بر

اساس متغیرهای دموگرافیک ۳۵

۲-۴. بررسی توزیع داده‌های مورد بررسی ۳۶

۳-۴. بررسی فرضیه‌های تحقیق ۳۷

۱-۳-۴. بررسی فرضیه اول تحقیق ۳۷

۲-۳-۴. بررسی فرضیه دوم تحقیق ۳۸

۳-۳-۴. بررسی فرضیه سوم تحقیق ۳۹

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

۱-۵. بحث ۴۲

۲-۵. نتیجه‌گیری ۵۲

۳-۵. پیشنهادات ۵۳

۴-۵. محدودیت‌های تحقیق ۵۴

منابع ۵۴

فهرست جداول

عنوان.....	صفحه.....
جدول ۳-۱. متغیرهای مورد بررسی	۲۹
جدول ۴-۱. درصد فراوانی جنسیت افراد مورد بررسی	۳۰
جدول ۴-۲. درصد فراوانی ترم تحصیلی دانشجویان مورد بررسی	۳۱
جدول ۴-۳. درصد فراوانی معدل دانشجویان مورد بررسی	۳۲
نمودار ۴-۳. درصد معدل دانشجویان مورد بررسی	۳۲
جدول ۴-۴. درصد فراوانی آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک	۳۳
جدول ۴-۵. آماره های توصیفی میزان آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک	۳۵
جدول ۴-۶. طبقه بندی نمرات آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک	۳۵
جدول ۴-۷. آماره های توصیفی آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای متحرک بر اساس متغیرهای دموگرافیک	۳۶
جدول ۴-۸. آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای بررسی توزیع داده ها	۳۷
جدول ۴-۹. آزمون یو من ویتنی برای بررسی فرضیه اول تحقیق	۳۷
جدول ۴-۱۰. آزمون کروسکال والیس برای بررسی فرضیه دوم تحقیق	۳۸
جدول ۴-۱۱. آزمون کروسکال والیس برای بررسی فرضیه سوم تحقیق	۳۹
جدول ۴-۱۲. آزمون پست هاک Tamhanes T2 برای پیگیری آزمون	۳۹

فهرست نمودار

صفحه	عنوان
۳۰	نمودار ۱-۴. درصد جنسیت افراد مورد بررسی
۳۱	نمودار ۲-۴. درصد ترم تحصیلی دانشجویان مورد بررسی
۳۲	نمودار ۳-۴. درصد معدل دانشجویان مورد بررسی
۳۴	نمودار ۴-۴. درصد فراوانی آگاهی دانشجویان دندانپزشکی اردبیل از نحوه کنترل عفونت در پروتزهای
۳۵	متحرک به ترتیب